

Fjodor Lukjanov: Co pro svět znamená pozastavení nové jaderné smlouvy START ze strany Ruska

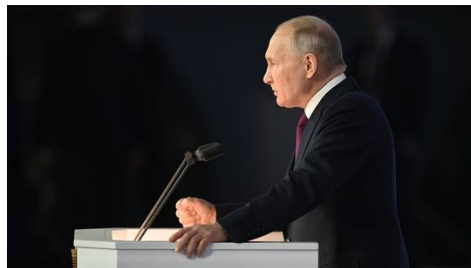
 rt.com/news/572058-russias-suspension-start-treaty

25. února 2023, 13:19

DomovSvětové zprávy

Dohoda z éry Medveděva a Obamy byla poslední velkou bilaterální bezpečnostní dohodou mezi Moskvou a Washingtonem

*Fjodor **Lukjanov**, šéfredaktor časopisu Rusko v globálních záležitostech, předseda prezidia Rady pro zahraniční a obrannou politiku a ředitel výzkumu Mezinárodního diskusního klubu Valdai.*

Ruský prezident Vladimir Putin přednáší svůj výroční projev k Federálnímu shromáždění, včetně zákonodárců Státní dumy, členů Rady federace, regionálních guvernérů a dalších úředníků, v Moskvě v Rusku. © Sputnik/Maksim Blinov

Pozastavení nové smlouvy START bylo nejdůležitější zprávou ve výročním projevu prezidenta Vladimira Putina a klíčovým signálem pro mezinárodní hráče. Je to pochopitelné, protože to ovlivňuje to, co je běžně známé jako „strategická stabilita“, tj. systém mírových vztahů mezi jadernými mocnostmi.

Pokusíme-li se však shrnout hlavní bod projevu, byla to většinou výzva pro Rusko, aby se soustředilo na své vnitřní záležitosti a svůj vlastní vývoj. V adrese nebyly žádné plány na globální objednávku. A vnějšímu světu obecně byla věnována velmi malá pozornost, s

požadavkem (na Západ), aby se nevměšoval do ruských záležitostí, a poznámkami (zaměřenými na všechny ostatní) o otevírání nových trhů a logistických koridorů pro spolupráci.

Vzorec vztahů se západním světem, jak je nastíněn v poselství, je neangažovanost na všech frontách: ekonomické, politické, finanční a etické. A to je norma, nikoli anomálie. Protože ukrajinská otázka je jádrem sporu, na který mají Rusko a Západ diametrálně odlišné a nesmiřitelné názory. Nabylo násilné formy a pravděpodobně se bude táhnout ještě dlouho. Ale cíl zůstává. A rozhodnutí o Novém STARTu je třeba vnímat v tomto kontextu, stejně jako náznaky, že obnovení jaderných testů není nemyslitelné. Vojenskou stránku věci necháme na profesionálech (a máme na to skvělé specialisty), ale toto rozhodnutí je především politické. Zkusme se na to podívat podrobněji.

[Přečtěte si více](#)

[Dmitrij Trenin: Rok poté, jak ukrajinský konflikt mění světový řád](#)

Nová smlouva START, nedávno prodloužená na pět let (v roce 2021), je poslední z řady dohod, které začaly v druhé polovině 60. a na začátku 70. let. Závěrečná fáze studené války byla obecně obdobím maximální konfrontace a dokumenty o omezování a snižování protiraketové obrany a strategických zbraní poskytovaly rámec pro vzájemné odstrašování mezi jadernými supervelmocemi. Konfrontace byla oficiálně prohlášena za ukončenou na přelomu 90. let, kdy se změnila politická, ekonomická a ideologická vztahy mezi Moskvou a Washingtonem.

Strategický prvek přitom zůstal a existence redukováných, byť velmi významných jaderných kapacit zůstala základem pro budování americko-ruských vztahů. Bylo zřejmé, proti komu byly tyto arzenály nasazeny – žádné jiné cíle nebyly.

Vzhledem k tomu, že USA v roce 2002 oznámily odstoupení od Smlouvy o protiraketových střelách, byl postup demontáže systému studené války obecně předurčen. Když byla Nová smlouva START vypracována v krátkém okamžiku „resetu“, mnozí komentátoři poznamenali, že je pravděpodobně poslední svého druhu. Ani ne tak kvůli měnící se povaze kontaktů mezi Ruskem a USA, ale proto, že model bilaterálních dohod nevyhovoval rychle se vyvíjející globální realitě.

V každém případě byla oblast strategické stability vnímána jako poslední příležitost k udržení obchodních vztahů mezi Ruskem a Spojenými státy, jako hlavními aktéry odpovědnými za vyhnutí se jadernému armagedonu. Zatímco všechno ostatní se rozpadlo, tady jsme si aspoň rozuměli.

[Přečtěte si více](#)

[Andrey Sushentsov: Zde je důvod, proč si ukrajinský Zelenskij přeje dlouhou válku s Ruskem](#)

V určité chvíli se to však stalo spíše iluzorním. A s vypuknutím otevřené vojenské konfrontace v roce 2022 se zachování předchozího přístupu ukázalo jako zcela nemožné. Obecně nastala ojedinělá a poměrně nebezpečná situace akutní vojenské konfrontace mezi dvěma jadernými supervelmocemi, do které je jedna přímo zapojena a druhá nepřímo, ale neméně aktivně.

Co znamená pozastavení (soudě podle zkušeností z posledních desetiletí, první krok k odnětí) v praxi? Odborníci si přirozeně okamžitě vybaví nesmyslné a extrémně nákladné závody ve zbrojení v 70. a 80. letech. Je ale naděje, že se tato zkušenost nebude opakovat. Navíc ve Washingtonu vždy existovala poměrně vlivná frakce, která považovala všechny smlouvy za nevýhodné a prosazovala maximální svobodu zbraní. Ale v dnešním mezinárodním systému založeném na asymetrických vztazích a nerovnováze vypadá stará mantra parity trochu zastarale.

Prohlášení Vladimira Putina je záměrným náznakem toho, že konflikt na Ukrajině a jaderný faktor jsou na stejné úrovni. Zmínka o jaderných testech má naznačit možnou trajektorii dalších kroků Ruska, pokud bude pokračovat eskalace NATO a USA, o čemž se mnohokrát diskutovalo na nedávné mnichovské bezpečnostní konferenci.

Konec éry bilaterálních smluv a možná i dalších dohod té doby (mnohostranných, ale iniciovaných SSSR a USA) je stěží důvodem k radosti. Jakékoli „čištění“ mezinárodního prostředí a dohody velkých zemí o zásadních otázkách, které posilují základy politické kultury, jsou lepší než bezuzdná ukázka instinktu. Žádná dohoda ale není trvalá. Starý model vztahů, založený na kubánské raketové krizi, vypršel. Zda bude i nový, se dozvíme již brzy.

ANALÝZA

Tento příběh můžete sdílet na sociálních sítích:

Sledujte dál RT

